

ЗНАЧЕННЯ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНІВ ОСВІТИ

Беляєва Е.Ф. (Харків)

Головною метою пізнання і сприйняття світу людиною є придбання знань та їх реалізація в житті і діяльності. Це стає можливим тільки тоді, коли навчальний процес є достатньо організованим. Освіта – фундаментальна форма осягнення реальності. Вивчення системи освіти з точки зору загальної теорії систем академік Ю.А. Урманцев називає основною формою сприйняття об'єктивної реальності поряд із наукою, технікою, мистецтвом, філософією, політологією тощо [2]. Цей видатний системолог так само визначає освіту як засіб і умову існування і розвитку суспільства.

У наш час неможливо виховати цілісну особистість та громадянина без вивчення і сприйняття спеціальних законів освіти, оскільки деструктуризація особистості і втрата істинних ідеалів і норм, подвійна мораль, порушення коду біовиживання, деформація генетично детермінованого способу сприйняття інформації, переважання техногенних процесів та уявлень превалюють у нинішньому людському суспільстві. Сьогодні люди перестали розуміти навіть сам факт неприродності свого життя. Переважання штучного елемента над природним розхитує біосистему «людина», знижує її потенціал і робить її нежиттєздатною [1].

Закони, що лежать в основі освіти, було відкрито і систематизовано академіком Російської академії природничих наук, доктором психології Н.В. Масловою. Вона присвятила близько сорока років своєї педагогічної та наукової роботи спробам підійти до розуміння того, як насправді працюють ці закони. Було б неможливо створити періодичну систему законів освіти без відкриття періодичних систем загальних законів світу, загальних законів людського суспільства і загальних законів пізнання/осягнення, які стали його основою.

Метою періодичної системи законів освіти є забезпечення суспільства загальним науково-методичним апаратом вивчення та вдосконалення системи освіти і її підсистем.

Періодична система спеціальних законів освіти має триєдину природу. Одна з її сторін – гносеологічна. Це означає, що система відображає закони пізнавальної активності людини, які необхідно вивчати з метою підвищення ефективності пізнавальних здібностей або якості та обсягу знань. Інший зріз – виховний. Навчання і виховання утворюють тандем: одне без іншого не існує. Третій зріз – праксеологічний, тобто орієнтований на пропозицію науково обґрунтованих заходів, технологій, проектів впровадження напрацювань теорії освіти у життя [1].

Освіта і суспільство є рівноправними «партнерами»: ні суспільство, ні освіта одне без одного існувати не можуть. Деградація одного автоматично веде до деградації іншого.

Багатозначні зв'язки, що існують між системами освіти та суспільством, відображено в періодичній системі законів освіти. Це дозволяє вдосконалювати суспільство, вивчаючи, осягаючи закони освіти, впроваджуючи освіту, виховання в сім'ї та соціумі. Рівень знання і розуміння законів освіти має величезне значення, оскільки моральний та інтелектуальний стан суспільства є своєрідним живим дзеркалом освіти.

Література

1. Маслова Н.В. Периодическая система законов образования / Н.В. Маслова. – М.: Институт холодинамики, 2009. – 179 с. 2. Урманцев Ю.А. Образование – фундаментальная форма постижения бытия / Ю.А. Юрмалов // Ноосферное образование – стратегический ресурс планеты / Сб. докладов XV и XVI Международных научно-практических конференций. – М.; Алматы: Институт холодинамики, 2004. – С. 62-69.